

Universitätsbibliothek Paderborn

Admirandvm vindictae divinae theatrvm

Tympe, Matthäus

Monasterii Westphaliae, 1611

Concubinatus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51314](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51314)

CONCUBINATVS.

47

credimusq; est à dæmonibus, sicut & brachium absportatum.

MISERABILIS EXITVS CLERI

*ci qui in Concubinatu vitam
traduxit.*

Petrus Venerabilis abbas Cluniacensis S. lib. i. c. 29.

Bernardiæ qualis in libris miraculorum: apud castrum Liziniacum inquit, quod in Pistaueensi pago situm est, nuper quidam presbyter erat, qui sacerdotalis ordinis superclestem dignitatem miserrimæ vitæ conuersatione deturpans non ad animarum quibus præterat curam, sed ad carnis suæ voluptatem explendam sacro ministerio vtebatur. Qui, *Ezech. 34.* iuxta prophetam, lac gregis sui comedens, & eius se lanis operiens, absque vlla spe æternorum mercedibus mercenarij audíssimè pascebatur. Mundissimam atque omnia mundantem **CHRISTI** carnem & sanguinem in *metuenda,* altaris Sacramento frequenter officio, non deuotione, sumebat, nec ab immundis tam carnis operibus sese cohíbebat. Cumq; vt sus immunda multo tempore in cœno luxuriæ versaretur, & sui ipsius fœtoribus delectaretur, territus conscientiæ malo (sicut aliquando & mali ad horam compunguntur) familiaritatem quorundam bonorum virorum expetijt, & Abbatii Bonævallis ac fratribus eiusdem Monasterij se in amio-

De presby-
terio fornicis
cario ad-
miranda &
metuenda,

amicitiam specie tenuis copulauit. Qui longe tempore eum de vita emendatione commones & vt seculo renunciaret assidue exhortantes, nihil ab eo impetrare praeter inanem spem aliquando potuerunt. Nam libenter quæ dicebant, audire se fingens, & semper eum de conuersione suspendens, de societate sanctorum illorum gloriabatur nec admonitione vel exemplis eorum à malis retrahebatur in his atque alijs perditæ atque perdidæ vita fine actibus perdurans, & obstinatione impiram sibi in die iræ thesaurizans in morbo incidit, quo post aliquot dies ingrauescens ad extrema peruenit. Adierat eum visitatio nis gratia Prioriam dicti Monasterij, atque cum eo aliquantum diei spatiū, ipso quo rogante, permanserat. Et ecce nocte superniente, cum cunctis discedentibus solus leti eius assideret, clamare terribiliter ægerit ad Priorem cœpit. Succurre, ait, succurre, ecce duo super omnem feritatem expauescent. Leones in me impetum faciunt, hiante oris rectu feroci per frusta discripturi me totum consumere volunt, deprecare cito dominum ut ab his eripiar, antequam morsibus eorum consumar. Dicebat hæc & tremebat, ac videntur atros fugiens timore defecto corporis vires addente, retro cedebat. Prior vero cisis illius ac gestus terrore turbatus, non ultra multo & ipse timore erat: ad preces tamen sua necessitate impellente conuersus pro m

to ille, vt poterat, dominum exorabat. Quo
orante, mutata voce æger, Bene, inquit, bene,
recesserunt crudeles bestiæ, & per orationes
tuas iam ultra nusquam apparent. Et quia vs-
que ad ultimum spiritum semper compos sui
exitit, (nec vt quidam morientium soleant,
vel in modico sensu imminutus fuit) conuer-
sus ad Priorem, loqui cum eo de quibuslibet
veluti sanissimus coepit. Cumq; tam de his
quād de alijs multa inter se verba cōferrent,
horæ fere vnius spatio elapsa, rursus incla-
mare longe terribilis quād primo, exorsus
est. En, inquit, en ignis de cælo, vt torrens in-
undās descendit, & super hunc meum lectum
veniens iam fām me in fauillam usque com-
buret. Festina, adiua, ora, si forte & ab hac
morte eripi valeam. Et hæc dicens, manibus
& brachijs opertoria subleuabat, eaque velut
aliquid iuuare possent inuisibilibus ignibus
turbatus opponebat, sed nequidquam: non e-
nim corporalia tegmina à spiritualibus in-
cendijs tegere poterant quem cælesti vindi-
cta & impia opera exponebant. Prior adacto
timore denuo ad orationem conuertitur &
quantum in tali casu fieri poterat, domini mi-
sericordiam deprecatur. illo, vt supra, oratio-
ni instantे post paululum patiens gratulatio-
nis vocibus preces eius interruptus, dicens:
Quiesce, iam ab igne tutus sum. nam dum su-
per me, vt dixi, cum impetu descenderet, in-
terpositus est linteus, usq; ad quem ignis per-

D uenit;

uenit, sed eum transire non potuit. Iam & isto periculo ereptus, orone à me discedat quousque quis istorum finis futurus sit noscas. Tum Prior qui tam timore, quod hospitandi necessitate recedere volebat, stitit, & ab oratione surgens rursum sedidit. Cumque eum tantis terroribus amum consolaretur, & vterque ad inuidum prius colloqueretur, subito ægrotus ad uitibilia raptus obmutuit. Prior raptum ab humanis intelligens rei exitum, stolabatur. Cum ecce post multum nospatium homo ad se redijt, & miserabilis ingemiscens ait: Ha ha ad iudicium numerum raptus sum, & heu miser, aet morte damnatus sum. Traditus sum rendis tortoribus, igne inextinguibili.

Qui carnis voluptatis ait Ba-
ron. anno diabolo & angelis eius perpetuo cruci-
Chr. 1100. dus. Ecce ecce ignita sartago plena bulli-
succendens ti adipe, quam coram me tormentorum
telibidinis nistri detulerunt, eamque ad me frigen-
igne carnis vndique succenderunt. Et cum Prior
cœcupiscē. offendebat, ille ait: Cessa cessa, pro me Orare
iuste ei, sue pro illo ultra fatigeris, pro quo nulla
censa igne exaudieris. Prior vero dicente, fratre
adipe, cru- di ad eorū, & misericordiam dum adhuc
ciandum ipsum fo- uis à Deo require, ille adiecit, putas ait,
re, per vi- vt insanum loqui? Non insanio, sed
sum ostens mente, quæ dixi, confirmo. Et cœ-
sum est.

Prioris manu tenens eum interrogauit. Non-
ne hoc, quod manu teneo, cuculla tua est?
Quo respondente, est, adiunxit. Sicut hæc
vestis cuculla est, & sicut hoc, quod mihi
substratum est, palea est: Sic & hoc quod
coram cerno ignita sartago est. Et dum
hæc loqueretur, gutta inuisibilis ignis de il-
la, quam dicebat, sartagine exiens, in ma-
num eius; Priore vidente, cecidit. Et mi-
rabile dictu, cutem & carnem usque ad in-
tima ossa consumpsit: Tum ille acri cum
gemitu, En, inquit, indubia rei probatio.
Nam sicut ista, quam vides, de sartagine
prolapsa gutta carnis partem consumpsit,
sic confestim totum me ignea vorago con-
sumet. Priore ad ista stupente iterum di-
xit. Ecce sartaginem istam ministri infer-
nales proprius afferunt, ut me in illam con-
sijant, jam namque manus adaptant. Et post modicum, ecce linteum in quo laceo,
vndique concurrentes accipiunt, & me in ig-
nitam sartaginem æternum frixuram proij-
ciunt. Hoc velut ultimum vale mox ut Prio-
ri atque his qui ad hoc horrendum spectacu-
lum conuenerant dixit, subtrcta voce, ac re-
flexa ceruice puniendum spiritum cōdemna-
tis spiritibus tradidit. Tantus vero terror om-
nes inuasit, ut illico vniuersi aufugerent, neq;
aliqui in domo vbi cadauer mortui remanse-

D 2 rat,

32 DE POENIS CONTEMPTVS

ret remanere auderent. Facto mane miser
cadauer sepulturæ mandatum est. post
quot autem dies curi ad vniuersos circu
sitos hæc tam terribilis fama peruenisse
veritatem probare volentes, tumulum
ruerunt, atque fossam illam quam in
presbyteri adhuc viuentis gutta præn
damnationis fecerat in mortui cadauer
uenerunt. hæc Petrus. Vetustiora exempli
bet Petrus Dam. Tom. 1. ep. 3. & 8. lib. 4.
lib. 5. apud Baron. anno Christi 1057. Com
presbyter vegetus & robustus vesperi
bens mane reperitur cadauer exanime.

GRAVES POENAE EORVM
contra Deum vel homines deliquerunt
per Contemptum.

1. **A** Gar ancilla Saræ ob despectam D
Gen. 16: 4. **A**nam punita est, dixit enim ei ang
Fugerat ne Reuertere ad dominâ tuam & humilia
subiecta es manu illius &c.
set doming Michol filiæ Saul, quia despexit mari
2. **Reg. 6: 16** suum Dauid Regem, non est natus filius
in diem mortis suæ.

3. **Reg. 18: 19** Quia Rabsaces dux militum regis
& 19: 35. riourum contemptum locutus est de po
Hierosolymitano, & de Deo Hebraeorum
percussit angelus in castris Affyriorum
tum octoginta quinq; millia.

4. **Quia Aman Princeps Mardochæum** ac du